



Obec Rataje

O B E C N Í Z P R A V O D A J

Prosinec 2019

ročník 20

číslo 1

Rok 2019 v naší obci

Vážení spoluobčané,
s posledními dny v roce nadchází čas k hodnocení uplynulého období. Nebylo jednoduché. I přes všechny neshody, které se ale podařilo vyřešit, dnes již v končícím roce byl rozpočet obce naplněn v základních ukazatelích. Při nutných úsporách rozpočtových prostředků se podařilo v uplynulých měsících roku 2019 potřebné akce naplnit ke spokojenosti a zpříjemnění společného života vás občanů.

V samém počátku roku byla dokončena půdní vestavba školy, již ne ve stavební části, ale doplněním vzniklých nových tříd inventářem, školními lavicemi, výpočetní technikou. K výuce dnes učitelé a žáci využívají moderní zařízení, jako je například interaktivní tabule, počítačová třída, vše ke spokojenosti žáků a pedagogů. Většina z vás v dětství místní školu navštěvovala a určitě máte na školní léta prožitá v budově školy a na učitele ty nejlepší vzpomínky. Jaká to asi byla ohromná událost v obci, když tehdejší zastupitelé obce dostali pozhřebání ke stavbě místní školy a jejímu slavnostnímu otevření v roce 1880.

Čas však plyne, život se mění a přišlo rozhodnutí, kdy malotřídní škola byla v obci v roce 1978 uzavřena a opětovně z podnětu rodičů otevřena v roce 1992. Dnes po všech stavebních úpravách je původní školní budova pro vás starší generaci občanů k nepoznání. Prohlédnout si budovu školy je možné každý rok v den rozsvícení vánočního stromu, kdy je celá školní budova přístupná veřejnosti.

V letošním roce se přivalové deště a rychle měnící se počasí, nevyhnulo ani naší obci. To přimělo zastupitele k řešení odkládané stavební akce s názvem „Odvedení dešťových vod Popovice“ z pozemků od popovského lesa. K stavebnímu projektu bylo již v minulosti před 8 lety vydáno stavební povolení, ale z finančních důvodů se opatření odkládalo. V letošním roce byla stavba zahájena a dnes je před kolaudací s celkovým nákladem 1 mil. 150 tis. korun. K odvádění dešťových přívalových vod způsobující znečištění komunikací přispěly z minulých let vystavěné příčné cestní a polní lapače, tím je zamezeno splavování půdy na komunikace. Zůstává jen u těchto staveb pravidelné čištění a jejich hlídání v čase, kdy přívalové vody způsobují

bují naplaveninu na vpustích, čemuž se aktivně věnují obětaví místní hasiči.

Počátkem roku byly zahájeny stavební práce na celkové opravě sociálního zařízení v KD v Sobělicích. Celková oprava s výměnou sanitárního zařízení, plastových oken a dveří, instalačních rozvodů, nové dlažby s keramickými obklady, přispěla ke kulturnějšímu daného místa. Oprava byla hrazena z rozpočtu obce nákladem 500 tis. korun. Obdobné práce byly provedeny na sokolovně v Ratajích, kde bylo dlouho kritizované sociální zařízení pro ženy uvedeno do stavu hodného 21. století. Oprava si vyžádala vlastní finanční rozpočtové prostředky ve výši 250 tis. Kč.

V letních měsících byla zahájena výstavba

části chodníku z Popovic do Rataj, u kterého společně s opěrnou zdí a oplocením bylo nutno provést celkovou opravu. Mnozí z vás stavbu v létě sledovali. Stavební práce pro obec zajistila na základě výběrového řízení firma Swietelský nákladem 1200 tis. Kč s finanční dotací Zlínského kraje ve výši 600 tis. Kč.

Rovněž byla zajištěna dotace ve výši 1 200 tis. Kč na zřízení bezdrátového rozhlasu se spolumístní obce s finančním podílem ve výši 500 tis. Po důsledném zvážení zastupitelstvo rozhodlo dotaci nepřijmout z důvodu neúměrného finančního podílu obce a budoucích nákladů na údržbu spojenou s výměnou baterií. Zastupitelstvo konstatovalo, že současný veřejný rozhlas je téměř bez nákladů a vyhovující. V měsíci listopadu bylo k ústředně rozhlasu připojeno nové zařízení

pokračování na str. 2

Přátelství nejen o svátcích vánočních

Přátelství je mezilidský vztah vyznačující se vzájemnou náklonností a porozuměním. Právě v prožívaném období adventu a vánoc se lidé ke svým protějškům, sousedům, spoluobčanům chovají ohleduplně a chtějí pro své přátele to nejlepší. Důležitá je vzájemná upřímnost, důvěra a schopnost vzájemného pochopení a úcty. V těchto dnech se chováme ke svým přátelům, ke svým protějškům a lidem s dobrou vůlí, se kterými se setkáváme, svěrujeme se svými pocity a názory bez strachu, že bychom za ně byli odsuzováni. V přátelství je také běžná vzájemná nezištná pomoc a touha strávit se svým protějškem a těmi co přátelství neodmítají hodně příjemných chvil. A právě upřímné přátelství je to, čeho je v dnešní době jako šafránu. Jsme sobečtí, zahleděni sami do sebe a pojem přátelství používáme pouze v době, když od toho druhého něco potřebujeme. A tak si každý sám za sebe položíte otázku: Chovám se i já jako opravdový přítel? Asi tady bychom měli začít a podívat se sami do vlastního svědomí. Mnozí lidé mají pocit, že opravdový přítel je vždy a všude, kde zrovna potřebujeme. Že vždy ví co si myslíme a bez výhrad stojí na naší straně. Já si to však nemyslím a doufám, že nejsem sám. Neboť mé životní zkušenosti mě pře-



svědčili, že pomoc druhého není samozřejmostí, ale osobní ctností lidí, kteří bez kalkulací nabízejí pomoc druhému. Přátelstvím si vytváříme hluboký osobní postoj, který žije a neustále se mění s ohledem na naše myšlení, činy a životní zkušenosti. Je nutné si uvědomit, že vznik přátelství je mnohem jednodušší, než si přátelství udržet. Proto bychom si měli uvědomit, že doba adventu je tím pravým obdobím k nápravě, jak se chováme vůči ostatním, jak velkou oporou jsme pro naše přátele. Dovolte mi, abych vám všem v tomto období popřál opravdové přátele, co nejméně stresu, abyste si v této vánoční době našli více času nejen pro své blízké z rodinného kruhu, ale i pro skutečné přátele. Těm nejmenším bych chtěl popřát hodně dárků pod stromečkem. Nám dospělým přeji klid a dostatek rodinné pohody, těm starším hlavně pevné zdraví a dostatek životního optimismu. Do nového roku 2020 pak přeji vám všem hodně zdraví, dobré nálady a životního optimismu. Doufám, že návštěva vánočně ozdobeného farního kostela zvoucí k zamyšlení vám všem tato přání jen umocní.

Šťastné a požehnané svátky vánoční vám přeje Říkovský Antonín, starosta obce.

Rok 2019 v naší obci

dokončení ze str. 2

s možností zasílat místní hlášení prostřednictvím textové zprávy SMS a emailem do vašich osobních počítačů. K tomuto způsobu místního hlášení bude na základě souhlasu s ochranou osobních údajů postupně zajišťován sběr telefonních čísel a emailových adres, s postupným zaváděním tohoto způsobu předávání informací z obecního úřadu vám občanům.

Dlouhodobě se nedaří přesvědčit jednu vlastníci pozemku k zajištění pokračování chodníku do Sobělic. Odkoupení pozemku je nutné nejen k výstavbě chodníku, ale i k výstavbě autobusové zastávky ve směru na Popovice. Akce je ve stavu studie proveditelnosti avšak bez vlastnictví pozemku stavět nelze.

Nemalá část finančních prostředků z rozpočtu je směřována do projektových dokumentací.

Zastupitelstvo zadalo vypracování projektové dokumentace k opravě KD Rataje a to první části spočívající ve výměně střešní vazby a střešní krytiny a zateplení stropu. Projekt je dokončen, je zahájeno stavební řízení a stavba bude realizována jen s vhodným dotačním titulem.

S ředitelstvím silnic ZK je společně připravován projekt a je ve stavu studie oprava komunikace od Zlobic v Popovicích včetně výstavby chodníkového tělesa. Rovněž z podnětu občanů je dokončena stavební dokumentace části chodníku na Šelešovské ulici. V projektové přípravě je výsadba dvou alejí a to švestkové v Sobělicích a lipové ve směru od pomníku padlých do Vězek. Výsadba zeleně u hřbitova v Ratajích je směřována na rok 2020.

Nelze se nezmínit o přípravě výstavby kanalizace a ČOV v obci. V čase vydání loňského zprávy byla prováděna poslední kontrola projektu Státním fondem ŽP. U projektu byla již v té době vysoutěžena dodavatelská firma a byly dokončeny činnosti k zajištění financování s nákladem projektu ve výši 108 mil. korun. Ze strany obce byl poskytovatel dotace SFŽP upozorněn na chybu v projektu způsobenou projektantem, za což se projektant omluvil, ale Ministerstvo životního prostředí jako poskytovatel dotace zahájilo z důvodu chyby správné řízení s reakcí na chybu snížením dotace ve výši 7 mil. 800 tis. Kč.

Snížení dotace bylo důvodem pro jednání zastupitelstva obce k zániku dodavatelské smlouvy při zvažování dofinancování minusové dotace vlastními prostředky nebo navýšením úvěrem. Obec má v současné době zajištěno financování stavby „Kanalizace a ČOV“ dotací po jejím snížení ve výši 57 mil. Kč a vlastními prostředky ve výši 43 mil. Kč. Stavba „Kanalizace a ČOV“ v obci je jen odložena, na jejím zahájení, přípravě se pracuje s termínem zahájení v polovině příštího roku po přesoutěžení dodavatele stavby.

Obec pracuje s rozpočtovými příjmy ve výši 15 mil. Kč, daňových a nedaňových příjmů mimo příjmy z dotací. Z tohoto rozpočtu nemalou částku odčerpává náklad provozu obce, školy a místních spolků. Snahou zastupitelstva je, aby 50 % finančních prostředků směřovalo ročně na investice a opravy majetku. Na provoz školského zařízení v obci v roce 2019 bude dán z rozpočtu obce příspěvek ve výši 897 tis. Kč. Obdobná část finančních prostředků jde na likvidaci odpadu. Za svoz komunálního odpadu k datu je obcí v letošním roce čerpána částka 300 tis. Kč, za uložení odpadu na skládce v Nětčicích částka ve výši 480 tis. Kč. Za sběr bioodpadu obec vynaložila 206 tis. Kč bez mzdových prostředků pracovníků obce podílejících se na likvidaci odpadu. Vzhledem k tomu, že likvidace biologického odpadu je čím dál více u občanů oblíbená, obec zajistila pro vlastníky nemovitostí nákup kompostérů s bezplatným zapůjčením. Na tuto akci obec obdržela dotaci ve výši 1 032 tis. korun. Tímto opatřením a kompostováním na místě je předpoklad snížení nákladů obce za sběr bioodpadu a částečně bude přenesena malá část nákladů bioodpadu na původce.

V oblasti třídění odpadu dojde v příštím roce k navýšení počtu sběrných nádob na tříděný odpad u současných sběrných míst.

Obec si v letošním roce nákupem pozemku zajistila místo pro řešení vzniku sběrného dvoru a kompostárny k likvidaci biologického odpadu.

K odpadu již jen kriticky dodávám k ukládání odpadu mimo sběrné nádoby na tříděný odpad. Samotná místa, nepořádek kolem nich, vypovídají o jednání nás všech. Zastupitelstvo uvedenému problému věnuje pozornost, proto dochází v roce 2020 ke zvýšení počtu sběrných nádob.

Snad ještě k odpadu podstatná změna ve vybírání místního poplatku za odpad. Zastupitelstvo obce na rok 2020 projednalo a schválilo Obecně závaznou vyhlášku o místním poplatku za sběr odpadu s vyšší poplatku 500 Kč na osobu, s úlevou občanům ve věku do 16 let a občanům ve věku od 65 s vyšší poplatku 300 Kč.

Obec každoročně nemalou finanční částkou podporuje činnost místních spolků. Spolkům byl dán příspěvek na činnost ve výši 200 tis. Kč. S vlastní činností místních spolků se v obci setkáváte při společenských akcích v hodové dny, dětské dny, na střeleckých závodech myslivceckého spolku, masopustu, dále obecní ples, košť pálenky, pálení čarodějnic, stavění a kácení máje, vánoční společenství a taneční zábavy. S politováním lze konstatovat při vynaložení nemalé finanční částky z rozpočtu obce účast občanů na tanečních zábavách je malá. Nově byly z iniciativy občanů obnoveny dětské rybářské závody v Popovicích v měsíci září.

Věřte, dalo by se o práci na obecním úřadě, v zastupitelstvu hodně napsat a hovořit. Někdy nejsou jednání jednoduchá jak se zastupiteli, tak také s občany, dodavateli, či pracovníky obce. Samotné zajištění chodu obce vyžaduje řadu ústupků, ale jsou vždy vedeny v zájmu vás občanů. Jsem přesvědčen, že s vaší pomocí a přístupem k věcem veřejným lze v obci s potřebným časem překonat i potíže, které si mnohdy sami vytváříme ke škodě nás všech.

Vše dobré ke změnám, které nás čekají v roce 2020 přeje starosta obce Antonín Říkovský.

Adventní koncert

V neděli

22. prosince 2019

v 15.00 hodin

jste zváni do kostela

sv. Petra a Pavla

v Ratajích na Adventní koncert.

Vystoupí dechová hudba

MORAVSKÁ

VESELKA ze Sušlee.

Zvonečky vezměte s sebou.

Tato akce je finančně podpořena obcí Rataje, vstupné dobrovolné.

Srdečně zve zastupitelstvo obce a pastorační rada farnosti.

Mše svaté ve vánočním oktávu

Rataje 24.12. 25.12. 26.12.

15:00 11:00 11:00

22:30

27.12. 28.12. 29.12. 31.12. 1.1.

18:00 18:30 11:00 18:00 11:00



Adventní zamyšlení



Rok se s rokem sešel a opět máme období končícího roku a vánočních příprav, období adventního očekávání. V tomto období si více uvědomujeme, že máme více společného, i když někteří jsme věřící a jiní nevěřící. I když by se dalo říci, že mezi věřící svým způsobem patříme vlastně všichni. Jen se lišíme svou vírou, ať už je náboženská nebo jiná. Každý má vlastně nějakou svou víru. I původní komunistické ideály byly vírou v lepší život a spravedlivější společnost.

Rovněž nebývá příliš rozdílné, jak věřící či nevěřící prožíváme konec roku. Většinou se málo kdo z nás ubrání bilancování, hodnocení toho, co nám končící rok přinesl a především hodnocení sebe, svého jednání, vlastních úspěchů a neúspěchů. Poselství vánoc je v tomto pro všechny poutavé. Ježíšek se narodí a přijde nejen k těm, kteří byli hodní, všechno zvládli a chovali se nadmíru vzorně. Přijde i k těm, kteří pocítili neúspěch, ve svých věcech zklamali či selhávali.

Již samotný biblický příběh Ježíšova narození vypovídá o tom, že se spasitel a král nenarodil pouze pro vyvolené, jen pro ty mocné, vlivné, bohaté či urozené. V takovém případě bychom jeho narození předpokládali v nějakém královském paláci nebo luxusní rezidenci někde na pobřeží. Ale on se narodil dvěma lidem bez přístřeší, v nouzi a nejistotě, pro které v místním hostinci nebylo místo. První lidé, kteří se nově narozenému králi přišli poklonit, nebyli vrcholní manažeri nebo ministři, ale obyčejní pastýři ovcí. „Mudrci“ neboli Tři králové přišli až po dvou týdnech. Tehdejší mocným toto narození naopak vůbec nepřišlo vhod a obávali se ho.

Z pohledu křesťanských hodnot si tedy vlastně spasitele, Ježíška, zasloužíme všichni, bez ohledu na zásluhy, úspěchy, hříchy nebo starosti, které jsme přinesli druhým. Důležité naopak je, zda se dokážeme ke svým

chybám, nedostatkům a přešlapům sebekriticky postavit. Zda dokážeme v zrcadle vidět i ty své špatné stránky. Což jak všichni víme, není vůbec jednoduché. Snadnější je nadávat na okolí, najít si viníka mimo sebe, zkritizovat a znehodnotit toho, kdo nám náš nelibý odraz v zrcadle nastaví. Ale přiznat svou chybu, je skutečnou hodnotou, která by měla být oceněna nejen v době vánoční.

Rád se ve svém okolí vždy pochlubím, že bydlím v obci, která se pyšní velmi aktivním společenským životem. Od jara do zimy se koná spousta kulturních akcí pro všechny generace, pro děti, dospělé i pro generaci nejstarší. Mění se i organizující – aktivní je obec a obecní zastupitelé, obecní škola a školka, dobrovolní hasiči, TJ Sokol, myslivecký spolek a spolky další. Vážme si toho a podporujme se vzájemně v aktivitách i nadále.

Naše společnost prožívá nevídaně dlouhé období svobody i materiálního bohatství, o kterém se předchozími generacemi jen snilo. S tím souvisí i zodpovědnost. Nejen za vlastní rodinu, práci či majetek, ale také za věci společné, veřejné. Již se nemůžeme vymlouvat, že kvůli „komunistům“ nebo jiným nesmíme to, či ono.

Právě třicetileté období našeho polistopadového vývoje také znamená složitou cestu od „erárního“, tedy patřícího všem a nikomu, ke skutečně společnému a sdílenému. Naše pozornost by neměla končit přede dveřmi našeho domu, u zídky našeho dvorku, plotu naší zahrady nebo brázdý našeho pole.

Budme trpěliví, skromní a dostatečně sebekritičtí. Jsme totiž všichni jen lidé. A Kristus Pán, spasitel a král, jak mnozí věříme, se narodil na Vánoce nám všem.

Klidné a požehnané vánoční svátky a šťastný nový rok 2020 vám přeje

PhDr. David Unger
psycholog, Popovice

Vánoční zpívání

Vánoční strom, či stromek se stal symbolem adventní doby a pak přicházejících svátků vánočních po celém světě a není tomu jinak ani v naší obci, v každé její části. Děti základní školy a mateřské školy s rodiči se setkávají v obci jako první s rozsvíceným stromem před první adventní nedělí a ji-



nak tomu není ani v Sobělicích. Tam se na rozsvícení každoročně podílí mladí hasiči. V místní části Popovice před lety započali občané společně zpívání koled u stromčku rostoucím několik let na dětském hřišti v Popovicích. O tom, že zde nestojí zbytečně svědci i to, že se zde opět po roce sejdou lidé a společně si užijí krásné okamžiky s přicházejícím vánočním časem. Setkání na konci adventu nás naladí a přivede k času prožití vánočních svátků a na přicházející štědrý večer, na který se těší dospělí i děti po příchodu do svých domovů. Nebude chybět pro děti teplý čaj a dospělí se osvěží teplým punčem. Zazní jako vždy hudební nástroje v rukou nejpovolanějších.

**Všichni jsou srdečně zváni
dne 24.12. 2019
ve 12.30 hodin,**

aby si přišli užít tuto kouzelnou atmosféru ve společnosti svých známých a zdejších šikovných dětí, kterým se určitě vykouzlí na jejich tvářích pravý vánoční úsměv.

Tříkrálová sbírka



Tak jako v minulých letech bude v obci v prvních dnech měsíce ledna 2020 organizována Tříkrálová sbírka spojená nejen s pomocí potřebným a vítanou tradicí, ale je zároveň společenskou událostí, na kterou se těší děti, malí koledníci. Kromě nich se různé zapojují do příprav také rodiče a ti se

stávají vedoucími skupinek. Z Tříkrálové sbírky se tak v obci stala tradiční událost, jenž v nastávajícím roce oslaví krásné kulaté výročí - dvacet let. Nejhezčím poznáním na sbírce je vidět, jakou mají lidé pokaždé radost, když koledníky uvidí za dveřmi domu. Být koledníkem znamená překonat sám sebe, znamená to v chladném počasí nachodit několik kilometrů, mít odvalu oslovit člověka a především mít schopnost předat radost a potěšit a vzájemně se obdarovat. Odměnou je pak dobrý pocit celé skupinky, že udělala něco nesobeckého pro ostatní. S koledníky Tříkrálové sbírky se v obci setkáte 4. ledna 2020.

**Zapůjčení dobových
fotografií, předmětů
aneb Hanáci nikdy nic
nevyhodili**

Život v Ratajích a okolí byl i životem krojovaných Hanáků k této době se připravuje výstava a pořadatelé vyzývají k zapůjčení dobového materiálu fotografií, povídek, krojů, nebo jejich částí. Obecní úřad žádá o podporu ojedinělé akce s ochotou se zapůjčení fotografií nebo jiného dobového materiálu. Jedněte o zapůjčení s OU Rataje.

Škola Rataje má co nabídnout

Blíží se konec roku 2019, vánoční svátky, období shonu, ale také možný prostor pro rozjímání a bilancování, předání plánů, vyjádření díky za vše, co rok 2019 (a vůbec co život) přinesl.



I my, ve škole Rataje, vzpomínáme, bilancujeme, přemýšlíme, co ještě vylepšit, co se zdařilo, co méně... Rok 2019 uběhl snad ještě rychleji než ten loňský a ten předcházející. Nezdá se vám? Běžíme neustále za něčím rychleji a rychleji, těšíme se na budoucnost, moc už nepřemýšlíme nad minulostí, ze které bychom se měli poučit a zapomínáme na přítomnost.

Ve škole se nám podařilo v tomto roce jeden velký krok, který stál hodně příprav, úsilí a samozřejmě i peněz. V součinnosti s panem starostou jsme uskutečnili dlouhodobě plánovanou myšlenku – půdní vestavbu školy a její otevření v lednu 2019. Škola získala zase něco navíc – nádherné prostory pro výuku i volnočasové aktivity dětí a žáků. Je jen škoda, že veřejnost někdy nedocení, jak vzácnou možnost má obec – mít svou vlastní krásnou a kvalitní školu a tvořit tak nadstandardní podmínky svým malým občanům i rodičům, kteří se nemusí od 6.30h (ve škole od 7.20h) do 16.00h bát o své děti. Ty mají v budově nejen výbornou, dá se říci rodinnou péči, ale také pestrou nabídku kroužků a činností. V tomto roce se otevřel např. krou-

žek dramatický, kroužek informatiky, anglický kroužek, pěvecký, pohybový, výtvarný, keramický. Spolupracujeme s volnočasovou organizací Šipka – paní lektorka naše žáčky vede v tanečním kroužku ve stylu Hip Hop a ve vybíjené či míčových hrách - dle zájmu. Také náboženství v letošním roce pokračuje - vyučuje ho každý týden pan farář J. Kulíšek. Před dvěma lety byla na naší škole zřízena pobočka soukromé hudební školy D-music a učitelé z této hudební školy dojíždějí několikrát týdně vyučovat děti i žáky hře na rozličné nástroje. Ochutnávkou některých činností jste mohli zhlédnout v rámci rozsvěcení stromčku a jarmarku. **Panu faráři i učitelům hudební školy dě-**

kujeme za jejich kvalitní práci a příjemnou spolupráci.

Kdybych měla vyjmenovat všechny akce, které během školního roku pořádáme, zabraly by tyto spousty místa. Nabízím nahlédnutí do Výroční zprávy za školní rok 2018/2019 a sledování našich webových stránek www.skolarataje.cz. Tam se dozvíte více a budete žasnout, že i v tak malém počtu dokážeme velké věci.

Kromě kroužků a odpoledních činností nabízíme rodinnou, pohodovou atmosféru. Ano – vyskytnou se i problémy, ale ty učíme děti řešit a ty dostávají nevyčísitelný vklad do života, jak se s těmito problémy vyrovnat a jak jim čelit. Výhodou je malý kolektiv, kde můžeme opravdu využít individuálního přístupu – další velká výhoda málotřídní školy. Někdy se ke mně dostanou obavy, které kolují na veřejnosti – málotřídní škola = spojené ročníky. V dnešní úspěchané době a málo času na vše je to však velká

výhoda. Naše děti se naučí spolupráci, pomáhat si, utužují sociální vztahy, čas na žáky v hodině, i když jsou spojené ročníky, je několikanásobně větší než kde jinde – to vše někdy může ve velkých kolektivech na velkých školách zanikat. Nemluvím jen tak – naše škola je známa svým jedinečným přístupem a rádi slyšíme častou pochvalu od zástupců organizací, které k nám během roku zavítají.

I naši bývalí žáci rádi vzpomínají na léta strávená na škole v Ratajích. Dokladuje to jejich návrat např. při akcích školy nebo jen tak si popovídat s paní učitelkami. Vždy mě těší, když se tito žáci (někdy jsou to už dospělí lidé) přijdou připomenout a nostalgicky zavzpomínat. Je to největší odměna za veškeré úsilí paní učitelky slyšet slova poděkování a pochvaly. A my zase máme zpětnou vazbu, jak se našim bývalým



žákům vede a těší nás, když se jim daří dobře.

Náš pedagogický sbor je hrdý na to, že může nabídnout pocit bezpečí a jistoty. A já jsem hrdá na svůj pedagogický sbor. **Chci jim touto cestou poděkovat za veškeré jejich úsilí a práci, často konanou nad rámec svých povinností. Chci poděkovat i nepedagogickým pracovníkům za utváření hezkého a pohodového zázemí.**

Toto vše by ale nebylo možné bez podpory vás - veřejnosti, hlavně rodičů. Děkujeme za ni, za přízeň a pochopení a za všechny sponzorské dary, které od vás dostáváme.

Velké poděkování patří i panu starostovi, bez něhož by nebyla nejen už zmíněná půdní vestavba školy, ale bez jeho finanční podpory a sympatií ke škole by nebylo možné zvyšovat kvalitu vzdělávání.

Začínala jsem tím, jak čas rychle běží. Preji vám tedy, aby se čas zpomalil natolik, abyste měli dostatek klidu a smíření se vším, jak vše plyne a běží, a na druhou stranu dostatek energie dávat věci do pohybu. Preji vám, abyste dokázali najít rovnováhu mezi těmito věcmi a naším vědomím. Velké upřímné díky všem za projevené sympatie škole.

Klidné a ve zdraví prožité vánoční svátky a nový rok 2020 přeje

Mgr. Lenka Tunker, ředitelka školy

Silvestrovský výšlap 2019

Přijměte pozvání na tradiční silvestrovský výšlap. Sraz účastníků pochodu je 31.12.2019 v 9 hodin na hřišti v Ratajích. Nejprve se občerstvíme teplým čajem v místní hospůdce nebo i něčím ostřejším z vlastních zásob a pak zvolna projdeme lesem i loukou v okolí obce. Četná zastavení využijeme k dalšímu občerstvení. Poslední zastavení bude v KD Rataje. Snad nám nový pan hostinský připraví teplý oběd. Tak jen, aby nám přálo počasí a přijďte včas.

Organizátoři pochodu

Zastupitelstvo Obce Rataje Vás zve na

xxiv. Obecní ples

v sobotu 1. února 2020 od 20 hodin

ve všech prostorách KD v Ratajích.

K tanci a poslechu hraje hudební skupina ROSE BAND

Je připravena bohatá tombola. Vstupné 100,- Kč – Rezervace míst není zajištěna.



Pohádkový rok ve školce



Blíží se nám konec dalšího kalendářního roku. Ten školní se blíží ke své půlce a opět je plný zpěvu, her, soutěží, malování a kamarádství. Mateřská škola Rataje je dvoutřídní a plně obsazena. Když se děti v září sejdou po prázdninách, pomáhají nejmladším a nově nastupujícím dětem zvyknout si na prostředí, režim dne a činnosti.

Školní rok začíná pozvolně, ale každým dnem přibývá činností a také aktivit, které i ti nejmenší zvládnou. Není vůbec snadné zvyknout si na prostor bez maminky, s hračkami, které nepatří jen mně a vycházet s kamarády, kteří si často chtějí hrát právě s tím co já. Za podpory paní učitelky ale vše děti brzy zvládnou. Na konci září se již pravidelně setkávají děti z mateřské školy se žáky základní školy při sportovním klání – naší „olympiádě“. Olympiády se účastní nejstarší děti mateřské školy, které soutěží v různých sportovních disciplínách a spolupracují se staršími dětmi ze školy. Než se všichni nadějeme, máme za sebou Dýňování při kterém se sejdeme nejen s rodiči, prarodiči a staršími sourozenci, ale také s místními hasiči, kteří nám každoročně poskytují zázemí. Dýně pak dlouhou dobu zdobí okolí hasičské zbrojnice a školy. Adventní čas pro děti z mateřské školy začíná pravidelným rozsvěcením krásné borovice před základní a mateřskou školou a jarmarkem ve škole. To vše doprovází vystoupení a ukázky činnosti dětí a žáků školy. V tento vánoční čas se škola naplní všemi, kteří jsou i nejsou spjati se základní a mateřskou školou. Díky tiché se linoucí hudbě, kopě vzpomínek a vůni perníčků si dopřejeme malé předvánoční zastavení. A my všem velmi děkujeme za návštěvu a spoustu dárečků. Velké poděkování patří všem, kteří dětem, pedagogům a provozním pracovníkům při organizaci pomáhají a přispívají svými výrobky a výzdobě školy.

Dále plyne čas jako voda a činnosti, akce a aktivity se prolínají s běžnými dny. Mateřskou školu navštěvují divadelníci s klasickými i nevšedními pohádkami. V letošním roce děti viděly „Jak včelička zachránila Králíčka“, maňáskové divadlo „O Bráškově a umíněné sestřičce“, „Zvířátka a odpadky“, „O zatoulaném koťátku“, „U nás na statku“. Starší děti viděly také pohádku „Čertí brko“ v kině Kroměříž a do školky zavítal také Kouzelník. Děti však netráví čas jenom

v prostorách mateřské školy, ale také se rády podívají do okolní přírody nebo si vyjedou autobusem třeba do nedaleké Zoo v Lešné u Zlína podívat se na živá zvířata. Pro porovnání jsme navštívili také zvířata vyrobená z železného odpadu v Kovo Zoo ve Starém Městě.

Hojně využíváme všechny prostory naší školy a hřiště. To nám často slouží jako dopravní, protože pohyb po pozemních komunikacích na koloběžkách a odrážedlech někde trénovat děti potřebují a v letošním roce posloužilo hřiště také jako cirkusové cvičiště. Pan žonglér nás učil žonglovat a kouzlit. A na konci roku,

představte si, našly odcházející děti také stopy dinosaurů při rozlučkovém večeru „Putování s dinosaurů“, který se uskutečnil po rozloučení s předškoláky na Obecním úřadě v Ratajích.

Čas však nejde zastavit a někdy se všem pedagogům zdá, že plyne až moc rychle, děti rostou, mění se a odcházejí. Všichni z pedagogického sboru jsou však rádi, když se čas od času přijdou na



tu naši školu a školku podívat a my vidíme, jak rostou a uplatňují se v životě.

Do dalšího roku všem přejeme, aby byl plný lásky, štěstí, hádanek, dobrodružství a skvělých zážitků.

Jana Hrušková, vedoucí učitelka MŠ



Rozsvícení vánočního stromu

Vánoční strom na návsi v Ratajích před budovou základní školy zazářil do noci v předvečer před adventní nedělí. Rozsvícení vánočního stromu v obci se každý rok těší velké oblibě a ani letos tomu nebylo jinak, akce se zúčastnilo velké množství lidí. Než barevné světlo proniklo do večerního šera, ujali se slova svým divadelním vystoupením děti základní školy a mateřské školy pod vedením paní ředitelky a učitelky. Zpěv a básničky potěšily přítomné. Velmi pěkné vystoupení bylo ve třídě v budově školy, kde se děti předvedly s tanečním vystoupením a hrou na hudební nástroje. Slovem pozdravil občany starosta obce a kněz farnosti. Pozvání do prosvětlené budovy školy na voňavý punč přijali s nadšením rodiče s dětmi a babičky se svými vnoučaty. Poděkování patří všem za přípravu společenské akce.



Sbor pro občanské záležitosti při OÚ Rataje

Činnost Sboru pro občanské záležitosti v Ratajích je každoročně velmi bohatá. Nejinak tomu bylo i v roce 2019.

Členky SPOZ paní Stanislava Holanová, paní Marie Bakalíková a paní Zdeňka Lajzová navštívily 33 našich spoluobčanů v Ratajích, aby jim osobně poblahopřáli k jejich významnému jubileu. V Popovicích paní Marie Gařáriková a paní Jarmila Šedivá poblahopřály osobně 22 spoluobčanům a v Sobělicích paní Libuše Lehkoživová navštívila 14 spoluobčanů.

V letošním roce naše řady bohužel opustila jedna dlouholetá členka SPOZ v Sobělicích paní Marie Zapletalová. S úctou na ni vzpomínáme.

Paní Stanislava Holanová rozeslala padesáti jubilantům našich obcí blahopřání k padesátým, padesátým pátým, šedesátým a šedesátým pátým narozeninám.

V roce 2019 jsme slavnostně přivítali na Obecním úřadě v Ratajích dvanáct nových občánků.

V květnu oslavili manželé Ludmila a Stanislav Poledňákoví šedesát pět let společného života a manželé Libuše a Zdeněk Zezulovi padesát pět společně prožitých let.

V červnu jsme společně s učitelkami z mateřské školky uspořádali na Obecním úřadě v Ratajích rozloučení s jedenácti dětmi, které odcházely do základní školy.



Dne 21. června 2019 oslavili na obecním úřadě v kruhu své široké rodiny krásnou zlatou svatbu manželé Marie a Jiří Kvasničkovi.

V říjnu oslavili zlatou svatbu manželé Jindřiška a Vlastimil Kovářovi. V listopadu se dožili padesáti společně prožitých let paní Marie a Karel Batkovi.

Koncem prosince oslaví padesáté výročí společného života také manželé Marie a Josef Špetovi.

Každoročně navštěvuje starosta pan Antonín Říkovský žáky základní školy, aby jim popřál hodně sil při plnění jejich školních povinností.

Sbor pro občanské záležitosti úzce spolupracuje s učitelkami mateřské i základní školy v Ratajích. Nesmírně si vážím jejich spolupráce, neboť s kulturními vystoupeními, která nacvičují s dětmi, obohacují všechny slavnostní obřady jak na obecním úřadu, tak i v kulturním domě. Děkuji také rodičům za jejich čas při doprovodu dětí na tyto akce.

Na konci každého roku, před vánočními svátky, navštěvuje pan starosta naše spoluobčany v domovech pro seniory. V letošním roce navštívíme paní Dřimalovou v Popovicích, paní Annu Poledňakovou, paní Vlastu Bučkovou, paní Janu Sloukovou a pana Břetislava Mlčocha v Kroměříži.

Tímto bych chtěla poděkovat panu starostovi Antonínu Říkovskému a zastupitelům Obecního úřadu v Ratajích za jejich finanční podporu všech těchto akcí.

Děkuji paní ředitelce a všem učitelkám za vynikající spolupráci, paní Jarmile Šedivé a panu Stojaníkovi za focení při slavnostních obřadech.

Děkuji všem členkám SPOZ za spolupráci v Ratajích za jejich obětavou celoroční práci.

Všem našim spoluobčanům v Ratajích, Popovicích a Sobělicích přeji příjemné prožití vánočních svátků, v novém roce přeji pevné zdraví, pohodu a spokojenost v kruhu svých nejbližších.

Jana Hošková

Do vlastního přišel, ale vlastní ho nepřijali ...

Co myslíte, milí farníci a vážení spoluobčané, že by smysl této věty z poselství vánočního evangelia nebyl i dnes aktuální?

Křesťané, kteří věří v Boha vyznávají, že věčný Syn Boha se v čase stal synem prosté dívky Marie. Pravý Syn Boha je pravým synem člověka. Nemůžeme tedy dost dobře slavit Vánoce s jejich velkou radostí a tuto z nich vyzařující radost si uchovat, jestliže nevyznáme: "Bůh se stal člověkem." To je nejen nezměrně velká a vzdálená událost, to je zároveň něco velmi blízkého a lidského. Bůh se stal dítětem, které potřebovalo matku. Stal se dítětem, bytostí, která vstupuje do světa v slzách, jejímž prvním zvukem je pláč, který se dovolává pomoci, jejímž prvním pohybem jsou rozprážené ručičky, které hledají bezpečí. Možná někdo namítne, že je lépe takové sentimentality zanechat. Ale Nový zákon smýšlí jinak. Pro víru Bible je důležité, že se Bůh chtěl stát bytostí, která je odkázána na matku, na ochraňující lásku člověka. Chtěl na sebe vzít tuto odkázanost, aby v nás probudil lásku, která nás očisťuje a zachraňuje.

Tak již v existenci každého dítěte spočívá prastarý motiv Vánoc, totiž hledání přístřeší. A kolika variací se toto téma v dějinách dočkalo. My dnes prožíváme toto téma jako velmi tísnivé. Dítě klepe na dveře našeho světa, hledá přístřeší. Toto hledání jde ještě hlouběji. Existuje totiž nejen prostředí vůči dětem nepřátelské, ale i takové, které dítěti vůbec zavírá dveře do tohoto světa, v němž údajně pro ně není místo. Dítě je tak považováno za jistý druh nebezpečí nebo nehody, které se musí zabránit. Obsahem osvěty a osvícenosti se stává umění zavřít mu dveře. Ono totiž přijat dítě znamená od základu prověřit svůj vlastní vztah k životu, ochota nenechávat si život jen pro sebe, přestat v něm vidět jen příležitost k tomu, aby z jeho možností bylo možno načerpat něco jen pro sebe, nýbrž žít a brát ho jako dar pro druhé.

O vánocích však neslavíme jen tajemství toho, co to znamená, být dítětem. Kdybychom neměli slavit nic jiného než idylu narození a

existenci dítěte, pak by nám žádná nezůstala. Proto je tak důležité - **"toto Dítě je Boží Syn"**. Zde se stalo to ohromné, nemyslitelné a přece stále očekávané, ano, nutné: **"Bůh sestoupil mezi nás."** Natolik nerozlučně se sjednotil s člověkem, že tento narozený člověk je pravý Bůh z pravého Boha, světlo ze světla a zůstává pravým člověkem. Neznamená jen všeobecnou ideu, která přichází na svět, ale obrací se k nám, oslovuje nás, zná nás, volá nás a vede nás. Není všeobecným zákonem, v němž hrajeme nějakou roli. Je zde pro každého zcela osobně - Syn živého Boha, který se narodil v betlémské stáji, protože v jeho královském městě nebylo pro něj místo. "Vlastní ho nepřijali." Vzдорovitě zoufalství mnoha dnešních lidí je jim nakonec milejší než Boží добрota, která by se z Betléma chtěla dotknout jejich srdce. "Vlastní ho nepřijali" - ano, tato věta se dotýká něčeho hlubšího v nás - dnešní člověk zavírá dveře Bohu, a tím také lidem. V této fázi již neslyší zpívat anděly. V této fázi se cítí Bohem buď ohrožen nebo znuděn. Nechce být "vlastnictvím" Boha - ale chce patřit sám sobě. Proto nemůže přijmout toho, který přichází do svého vlastnictví, protože potom by se musel změnit a uznat za vlastníka Jeho. Snad by dokonce kapituloval spíše před Boží mocí než před moudrostí. Bůh však nechce kapitulaci, ale lásku. Chce člověka osvobodit od jeho egoismu a tím ho učinit skutečně svobodným.

Milí farníci, vážení spoluobčané, mým vánočním přáním tedy je, abyste všichni nechali do svého srdce vstoupit radost tohoto dne, neboť dnes k nám přichází nesmírná Boží Lásky. Betlémská radost tedy není žádnou iluzí, je pravdou u! Ta poslední, ta skutečná, je krásná a také dobrá. Setkat se s touto pravdou činí člověka dobrým. A tato pravda mluví z Betlémského Dítěte, které je Božím Synem.

K tomuto přání přidávám Vám, Vaším rodinám, příbuzným a přátelům své kněžské požehnání. P. Jan Kulíšek

Dovolte mi, abych vás seznámil s několika akcemi, které náš myslivecký spolek v letošním roce uspořádal.

K dnešnímu dni má náš spolek 19 členů, u kterých věkový průměr tvoří 62 let a jednoho mysliveckého čekatele. Určitě bych vzpomněl úmrtí našeho kolegy, myslivce a

ní nejlepších střelců a sladká odměna všem soutěžícím bylo příjemným zakončením tohoto krásného letního dne.

Konec prázdnin, tak tohle je přesně doba, kdy náš myslivecký spolek pořádá po dlouhou řadu let otevřené střelecké závody pro myslivce a sportovní střelce

Myslivecký spolek Rataje v roce 2019

kamaráda pana Miroslava Poledňáka staršího, který nás opustil po těžké a dlouhé nemoci v nedožitých 75 letech.

V obecném povědomí jsou myslivci spojováni především s lovem a mohou být proto vnímáni díky tomuto zúženému úhlu pohledu částečně negativně. I když lov



k myslivosti patří a je její nedílnou součástí, netvoří ani zdaleka hlavní náplň mysliveckého sdružení. Myslivost je zaměřena i na ochranu lovné zvěře, zajišťuje její životní podmínky, snaží se o zkvalitnění chovu a v dnešní době některé druhy také zachovat. Do značné míry se snaží zachovat kompromis mezi krajními názory, které na jedné straně vidí zvěř jako škůdce zemědělských a lesních porostů a vytváří tlak na maximální snížení počtů zvěře ve volné přírodě, na straně druhé jsou pak názory, které odmítají jakékoliv regulační zásahy do populace volně žijící zvěře.

Hned po úvodu vás seznámím s několika akcemi, které v našem spolku probíhají za účasti široké veřejnosti.

Dne 20. a 21. června 2019, na lovecké chatě „v Síčkách“, proběhla oslava Mezinárodního dne dětí pro žáky místní základní školy a mateřské školky. Průběh celého dopoledne byl laděn ve sportovním duchu a soutěžení. Jednalo se převážně o kolektivní hry nebo střelbu ze vzduchovek, při které každý soutěžil sám za sebe. Během dopoledne bylo pro děti připraveno občerstvení a hlavně osvěžení v celém průběhu tropického dne, který zrovna panoval. Vyhodnoce-

z našeho regionu v závodu jednotlivců v loveckém parkuru. 31. srpna 2019 proběhl už 11. ročník loveckého parkuru pod záštitou starosty Obce Rataje, pořádaný Mysliveckým spolkem Rataje. Po úvodním zahájení předsedou MS Jaromí-

rem Skalickým a vylosováním pořadí střelců se organizace ujal myslivecký hospodář MS Rataje Karel Mrhálek. K letošnímu závodu se přihlásilo 51 závodníků, což byla lepší účast proti minulým ročníkům. Vítězem, s nástřelem 50 terčů z 50, se stal Karel Mrhálek, na druhém místě s počtem 47 bodů se umístil Jakub Zapletal a třetí místo obsadil Jiří Volánek s 46 terči. Průběh celého závodu byl po technické stránce velmi slušně zajištěn, díky snaze všech členů MS Rataje, kteří se na celém průběhu podíleli.

V neděli 3. listopadu 2019 v kostele sv. Petra a Pavla v Ratajích proběhla tradiční dvanáctá mše zasvěcená patronovi všech lovců a myslivců, svatému Hubertovi a jako poděkování za zvěř a přírodu.

Jako poslední kulturní akce v roce 2018 pořádaná MS Rataje, byla Kateřinská poslední leč, která se konala 16. listopadu 2019.

Tohle byl alespoň malý výčet naší činnosti, které i když nepřímě, ale také souvisí s myslivostí.

Dovolte mi, abych všem čtenářům i jejich rodinám, jménem Mysliveckého spolku Rataje popřál pevné zdraví a hodně štěstí v blížícím se roku 2020.

Zdeněk Ondruch,
jednatel MS Rataje



Rok 2019 v SDH Rataje



Konec roku patří již tradičně ohlédnutím za činností našeho hasičského sboru.

Naše činnost se dá rozdělit do dvou kategorií a to činnost sportovní a činnost kulturní.

Do první kategorie patří účast mužů, žen a dětí na soutěžích v našem Lutopeckého okrsku, ale i závodní zápolení mužů a žen ve Chvalnově-Lískách a Těšánkách v netradičních závodech v PS8 a PS12. Na výkony všech závodníků můžeme být právem hrdí.

Jarní a podzimní sběr železa a papíru se stal samozřejmostí.

Letošní rok byl na jedné straně suchý a na druhé straně bohatý na přivalové deště. Proto členové sboru vyjžděli k čištění kanálových vpustí v Ratajích, Popovicích a Sobělicích a to i preventivně, aby zmírnily důsledky prudkých srážek.

Na závěr musíme poděkovat všem, kteří se letos zúčastnili dražby májky.

Dražba a následná sbírka vynesla částku 17.000 Kč a ta byla předána při příležitosti hasičských závodů rodičům postižené Ka-



mči Švajdové z Lutopecen. Příspěvek byl použit na zakoupení speciálního lehátka.

Všem co jste přispěli moc a moc děkujeme.

Děkujeme, že jste naší součástí, že nás podporujete, ať už v kulturní či sportovní oblasti, že naše činnost má pro vás smysl, protože potom má smysl i pro nás.

Krásně prožité vánoční svátky strávené ve zdraví, obklopení svými nejbližšími a úspěšný nadcházející rok 2020 vám přeje SDH Rataje.



Druhou kategorií tvoří kulturně společenské akce a v neposlední řadě pomoc občanská. Kulturní činnost zahrnuje tyto akce:

Dětské šibřinky, které byly zpestřeny sněhovou show z polystyrenových kuliček. Letos poprvé ve spolupráci s TJ Sokol Rataje jsme obešli obce s masopustním průvodem. Následovalo pálení čarodějnic a stavění máje. Pomohli jsme sokolům při dětském dni. Následovaly ratajské hody s memoriálem O. Adamce v požárním útoku. Soustředění mladých hasičů na chatě Severka. Dýňování s MŠ a ZŠ v Ratajích, světlušková noc, průvod Svatého Mikuláše s čertovskou družinou a na konci roku 2018 zajištění teplého občerstvení při zpívání koledí u stromečku v Popovicích dne 24.12.

Zpráva o činnosti jednotky sboru dobrovolných hasičů v Ratajích za rok 2019

Bylo celkem 10 výjezdů.

LEDEN - požár osobního automobilu v Ratajích

ČERVEN - odstranění padlého stromu v Ratajích

- odstranění splavenin z komunikace Zlobice, Věžky

- úklid komunikace Vlčí Doly ve spolupráci s SDH Věžky

- čerpání vody ze zatopených sklepů v Kroměříži

ČERVENEC - odstranění padlých stromů v Ratajích u hřbitova a Obecního Úřadu

- zabezpečení poškozené střechy vlivem vichřice, ve spolupráci s hasiči z Kroměříže

- odstraňování kyseliny z dálnice D1 po dopravní nehodě

SRPEN - požár stohu balíkové slámy Zlobice

ZÁŘÍ - odstraňování splavenin na komunikaci v obci Trávník a Těšňovice

- zabezpečení rallye Kroměříž



Sbor dobrovolných hasičů Sobělice a jeho činnost v roce 2019

Konec kalendářního roku 2019 se blíží a my bychom vás chtěli informovat o práci Sboru dobrovolných hasičů v Sobělicích nejen v roce 2019.

V tomto roce jsme svou práci zaměřili především na oslavu 90. výročí založení SDH Sobělice. Sbor dobrovolných hasičů v Sobělicích byl založen 20. 3. 1929. Za úřadování starosty obce p. Josefa Opravila, Sobělice čp. 18 se usnesla obecní rada na založení hasičského sboru v obci. Na první výzvu se přihlásila do sboru celá řada občanů mladých i starších a po jeho ustavení byl prvním starostou sboru zvolen Stanislav Vrzal, Sobělice č. 24 a velitelem František Fučík, Sobělice č. 47. Dalšími zakládajícími členy byli pánové František Grydil, Inocenc Vaculík, Amant Kyšner, František Ivánek, Alexandr Piták a další. Při založení čítal sbor 20 členů činných a 20 přispívajících. 8. dubna 1930 zakoupil sbor čtyřkolovou ruční stříkačku v Řepčíně u Olomouce za obnos 9 000 Kč. V roce 1933 sbor poprvé zasahoval u požáru v sousední obci Lutopecny. Počet členů sboru byl střídavý a ve stavu činných nikdy neklesl pod 20 členů.

V 50. a 60. letech nastupuje do sboru nová generace členů jako např. bratři Císařové, br. Ivánek, Stavjaník st., Sedláček Jan, Kovář a mnozí další,



kteří úspěšně dále rozvíjejí myšlenku hasičstva v Sobělicích. Při soutěžích pravidelně získávají různá ocenění a úspěchy. Taktéž v oblasti pracovní lze říci, že činnost byla vynikající, o čemž svědčí vybudování kulturního domu, který byl slavnostně otevřen v lednu 1965 a jehož součástí je i požární zbrojnice. V tomto období pracovalo ve sboru i družstvo žen, které také získávalo na soutěžích mnoho ocenění.

Jak již bylo konstatováno na různých valných hromadách okrsku, každý sbor má někdy méně úspěšné období.

Tento stav potkal sobělské hasiče v 70. letech, kdy sbor patřil do okrsku Kroměříž spolu s Jarohněvicemi, Šelešovicemi, Drahlovem, Zlámankou a s Kostelany. Činnost v tomto období se zaměřila jen na povinné a ty nejdůležitější práce, rovněž účast na soutěžích byla podprůměrná bez nějakého výrazného úspěchu.

80. a 90. léta 20. století opět vrátila sbor tam, kde se nacházel v dřívějším období. Je to zásluha nové generace členů, jako br. Ivánek, bratři Císařové, Koláček st., Koláček ml., Zbořil, Stavjaník ml. a další, kteří činnost opět rozehýbali na patřičnou úroveň. Důkazem tohoto tvrzení je pravidelná účast při soutěžích v požárním sportu, kdy soutěžící družstvo bylo vždy na předních místech v konečném pořadí. Vrcholem bylo několik vítězství v okrskovém kole a účast v okresní soutěži sborů dobrovolných hasičů v Bystřici pod Hostýnem, kde se sobělské hasiče umístili z 23 družstev na 13. místě. Dařilo se i po pracovní stránce. Zásluhou všech členů byla upravena zahrada kulturního domu na pěkné vyletiště. Byla provedena rekonstrukce a zastřešení části vyletiště a vybudování nového stánku pro občerstvení. Za tuto aktivitu bychom chtěli srdečně poděkovat všem členům, kteří se aktivně podíleli na těchto akcích. Dále bychom chtěli poděkovat starostovi obce a celému zastupitelstvu za poskytnutou finanční pomoc.

Po roce 2000 do současnosti se sbor opět vrátil do období stagnujícího. Zájem mladých byl minimální, naše práce se věnovala zejména kulturní činnosti (konání tradičních hodových oslav, dětské odpoledne apod.).

Asi se stalo součástí práce sboru, že po určité době nastává doba úspěšná. Po vstupu do sboru Jarky Císařové, Petry Manové, Marka Zezuly, Adama Zapletala a dalších se od roku 2010 opět vrátilo zmíněné úspěšné období. Byla ustavena družstva mladých hasičů, mladších i starších a dokonce družstvo žen. Tato družstva se pravidelně účastní závodů a soutěží v rámci



okrsku, v závodech pořádaných OSH, v soutěži „Plamen“ a v jiných vypsaných závodech.

Také je třeba se zmínit o práci provedené na hřišti Louky, kde byla zřízena plocha pro konání hasičských závodů, vystavena pergola u vagonu a vydlážděna plocha pod pergolou. Na této práci se nejvíce podíleli J. Císařová, M. Zezula, J. Koláček, M. Záboj, mladí hasiči a další, kterým patří velké poděkování. Taktéž děkujeme starostovi obce a obecnímu zastupitelstvu za finanční zajištění a všem pracovníkům za odvedenou práci. V kulturní oblasti se podařilo zavést nyní již tradiční akci rozsvícení vánočního stromu, byla obnovena tradice stavění a kácení máje a zásluhou zejména Adama Zapletala je koncem prázdnin pořádán závod TFA železný hasič.

V současné době má Sbor dobrovolných hasičů Sobělice 42 členů, z toho 21 mužů, 6 žen a 15 mladých hasičů.

Tímto bylo v krátkosti připomenuto devadesát let činnosti sboru a nyní ještě k roku 2019.

Zhodnocení práce sboru proběhlo na Výroční valné hromadě v klubovně hasičů kulturního domu v Sobělicích, kde jsme zhodnotili činnost v roce 2018. Celková práce byla hodnocena jako dobrá, ale byly vysloveny i některé připomínky ke zlepšení práce SDH. Celkové zhodnocení provedl delegát Okresního výboru hasičů ČMS v Kroměříži.



V roce 2019 pokračovala práce mladých hasičů. Jejich činnost probíhala pravidelnými tréninky 1 x týdně pod vedením vedoucí mládeže J. Císařové buď v klubovně SDH nebo na hřišti na Loukách. Zúčastnili se, i když v menší míře, soutěží v rámci okrsku Lutopecny a různých branných závodů. Celkem se MH zúčastnili 6 různých soutěží MH (jednak družstvo starších hasičů a také družstvo mladších hasičů). Děkujeme rodičům dětí mladých hasičů za jejich pomoc při zajišťování účasti dětí na soutěžích a za celkovou podporu svých dětí v práci mladých hasičů.

Rovněž ve sportovní činnosti vykonal sbor dobrou práci. Družstvo mužů a družstvo žen se zúčastnily soutěží v rámci okrsku Lutopecny, kde dosáhly na přední umístění. Významnou akcí pořádanou naším sborem byly závody v TFA v hasičském sportu (zkratka znamená „Nějtvrdší hasič pře-

pokračování na str. 10

dokončení ze str. 9

živá“). V neděli 25. srpna se do Sobělic sjeli hasiči a hasičky prakticky z celé Moravy na závod TFA - Sobělský železný hasič 2019. Tuto netradiční a divácky velice atraktivní soutěž jsme pořádali na nově upraveném hřišti na Loukách, kde byla vytvořena plocha pro hasičské soutěže. Závod byl vypsán na tři kategorie mužů, a sice muži, muži 35+, muži master a kategorie ženy. Startovní pole čítalo celkem 43 mužů a žen. Nejlépe se s náročnou a netradičně hodně silovou tratí popral v závodník z Brna - Slatina. SDH Sobělice hodnotí akci jako velice zdařilou a těšíme se na další již čtvrtý ročník této atraktivní soutěže, který proběhne v létě v roce 2020.

V kulturní činnosti jsme pořádali tradiční hodové oslavy spojené s oslavou 90. výročí sboru, v rámci nichž se uskutečnila soutěž v požárním útoku družstev mužů, žen a mladých hasičů za účasti sborů hasičů okrsku Lutopecny. V sobotu 13. 7. 2019 se poté konala hodová zábava. V neděli 14. 7. 2019 po slavnostní valné hromadě se konala slavnostní mše svatá u místní kaple a poté byl položen věnec zemřelým členům na hřbitově v Ratajích. Odpoledne se účastníci hodových oslav přesunuli na výletišť kulturního domu, kde společně s cimbálovou muzikou strávili krásné slunečné odpoledne.

Dále jsme uspořádali stavění máje a potom jeho kácení, kde nám zahrála hudební skupina pana R. Štěpána z Popovic. Akce byla účastníky hodnocena velmi dobře a my děkujeme hudebníkům za zpestření krásného společenského večera.

30. 11. 2019 jsme opět uspořádali Rozsvěcení vánočního stromu. Myslíme si, že tato událost opět splnila očekávání a před začínajícím adventním obdobím navodila vánoční náladu. V rámci rozsvěcení vánočního stromu byly vyrobeny vánoční předměty, které bylo možné zakoupit za dobrovolné ceny a k dobré náladě zahrála vánoční písně hudební skupina ze Zdounek.

Náš sbor samozřejmě prováděl nejen uvedenou společenskou a kulturní činnost, ale i práci v oblasti pracovní, což hlavně obsahuje práci na údržbě výletišť kulturního domu, hřiště Louky a také práci v oblasti hasičské.

Závěrem děkujeme všem členům SDH Sobělice za jejich aktivní práci a přejeme jim i všem spoluobčanům krásné a spokojené vánoce a úspěšný a pohodový nový rok 2020. Sboru pak přejeme, aby dále úspěšně pokračoval ve své činnosti.

Výbor SDH Sobělice

Třídíte správně domovní odpad?

V obci se nachází na veřejně přístupných místech nádoby na separovaný odpad. Jsou barevně rozlišené podle druhu odpadu.

Co patří do papíru – MODRÝ KONTEJNER

Veškeré **neznečištěné** papíroviny (časopisy, noviny, knihy, sešity, letáky, kancelářský papír, krabice, lepenka, nápojové kartony od pitíček, džusů, mléka apod.). **Nepatří sem CELOFÁN!**

Co patří do plastu – ŽLUTÝ KONTEJNER

PET lahve, sáčky, čisté folie, kelímky, výrobky z plastů a polystyren.

Nepatří sem plastové obaly znečištěné nebezpečnými látkami (např. od motorového oleje, kuchyňského oleje, od barev, kyselin, postřiků apod.), nebo jinak znečištěné (např. od bahna, smíchané s pískem nebo jiným stavebním materiálem ...)

Co patří do skla – **BÍLÝ KONTEJNER** na bílé sklo, **ZELENÝ KONTEJNER** na barevné sklo.

Skleněné nádoby, skleněná lahve, střepy.

Pozor! **Tabulové sklo** patří do zeleného kontejneru, tedy do barevného skla.

Nepatří sem autoskla, porcelán, zrcadla, keramika, drátěné sklo, varné sklo, zlacená a pokovená skla, sklo znečištěné nebezpečnými látkami nebo pískem.

Do bílého skla **nesmí přijít** barevné sklo!!!



Nová studánka na Pastviskách?

V předminulém zpravodaji jsme zmínili, že se pokusíme ve spolupráci s obcí vypátrat zaniklou studánku v lokalitě na Pastviskách, která ústila do Popovského potoka. Místní pamětníci přispěli přesným určením místa, kde studánka na levém břehu Popovského potoka ležela. Při určování podzemních vod významně pomohli i místní proutkaři paní Mgr. Naděžda Hladilová a pan Vladislav Jedruch st., kterým za pomoc moc děkujeme.

Po několika výrazně suchých a teplých letech, za změny klimatu a výrazné proměny způsobu zemědělského hospodaření však studánku na původním místě nyní obnovit nelze. Byla ale vytipována nová lokalita, několik metrů níže a na opačném (pravém) břehu Popovského potoka, kde by mohla vzniknout studánka nová. Za podpory zejména starosty obce je plánována terénní práce s cílem pokusit se novou studánku zbudovat.

V současné době si uvědomujeme, že dosavadnímu přístupu k přírodě, kdy docházelo k systematickému odvodňování a melioraci vodních toků s cílem co nejrychleji odvést vodu z krajiny, již definitivně odzvonilo. Vzhledem ke stále narůstajícímu ohrožení suchem a půdní erozi bude potřeba naopak obnovovat místní malé vodní zdroje, jako jsou studánky, lesní tůně, rybníčky nebo strouhy tak, aby v krajině zůstávalo co nejvíce vody.

Naše iniciativa je tedy v souladu s tím, čím můžeme naši krajinu přispět. Pokud se akce podaří, studánka se stane nejen příležitostí k zastavení a osvěžení během procházky po našem okolí, ale zejména zdrojem vody pro zvěř a další faunu. V případě úspěchu může proběhnout i anketa pro veřejnost, jak by se studánka měla pojmenovat. Rádi budeme také inspirací pro případné další iniciativy na podporu krajiny a přírodního prostředí v katastru obce. Uvítáme rovněž zodpovědné chování vlastníků lesů a půdy k místní přírodě.

V souvislosti se studánkami doporučujeme webovou stránku estudan-ky.eu, kde najdete i dvě současné studánky v naší obci – Ratajskou a Popovskou.

PhDr. David Unger, Popovice



MALÉ ZAMYŠLENÍ NAD UPLYNULÝM ROKEM 2019

Jaký byl rok 2019 z pohledu předsedy zemědělského družstva v Ratajích?

Troufám si tvrdit, že nejsložitější za celé mé 35 ti-leté období působení v zemědělské prvovýrobě. Proč? Ze tří zásadních důvodů, za prvé, dopadů již tříletého období sucha a oteplování klimatu, za druhé nízkých výnosů a farmářských cen napříč všech pěstovaných plodin nebo jejich kombinace a spojujícím článkem těchto dvou bodů jako třetí fenomén roku 2019, kalami výskyt hraboše polního.

1/Počasí roku 2019

Průměrná teplota vzduchu v roce 2019

Měsíc	Normál	Průměrná teplota	Odchylka od normálu	Charakteristika měsíce
	(°C)	(°C)	(°C)	
Leden	-1,4	-1,3	0,1	normální
Únor	0,2	2,3	2,1	normální
Březen	4,3	7,3	3,0	teplý
Duben	9,8	11,3	1,5	normální
Květen	14,8	12,3	-2,5	studený
Červen	17,5	21,9	4,4	mimořádně teplý
Červenec	19,6	20,1	0,5	normální
Srpen	19,2	21,0	1,8	silně teplý
Září	14,6	15,3	0,7	normální
Říjen	9,6	11	1,4	teplý
Listopad	4,2	7,9	3,7	mimořádně teplý
Prosinec	-0,2			
Rok	9,4			

Normál 30-letý (1981 – 2010)

Suma srážek v roce 2019

Měsíc	Normál	Suma srážek	Procenta normálu	Charakteristika měsíce
	(mm)	(mm)	(%)	
Leden	23,6	28,0	119,0	normální
Únor	26,3	31,9	121	normální
Březen	34,6	19,1	55	normální
Duben	36,9	27,9	76	normální
Květen	68,5	101,0	147	vlhký
Červen	82,8	80,0	97	normální
Červenec	73,1	118,8	163,0	vlhký
Srpen	63,9	75,0	117	normální
Září	58,2	77,4	133	normální
Říjen	35,8	56,9	159	vlhký
Listopad	39,7	43,0	108	normální
Prosinec	35,1			
Rok	578,4	659,0		

Nevýrazná teplá zima na začátku roku s velmi krátkým obdobím sněhové pokrývky znamenala prohloubení důsledků sucha z loňského a předloňského roku. Půda byla do hloubky více jak metru totálně proschlá, a proto v předjaří rychle vysychala. Jarní plodiny se mohly velmi brzy zaset. Ozimy, v našem případě řepka a pšenice vegetovaly přes zimu bez přerušení a byly proto velmi husté.

Následovalo velmi suché dubnové počasí. Vše vypadalo velmi zoufale. Jako mávnutím kouzelného proutku se situace obrátila naruby, celý květen byl ve znamení deštivého chladného počasí. To nás na čas zachránilo. Pak ale přišlo to, s čím se setkáváme stále častěji a co zásadně rozhoduje o výsledku sklizně na polích. Jsou



to červnové tropické dny, kdy maximální teplota během dne dosáhne minimálně 30°C, jejich dřívější nástup a častější výskyt, letos v kombinaci s přívalem deště. Důkazem oteplování klimatu je dřívější začátek žní, který začíná v posledních dvou letech o 20 dnů časněji než před pěti deseti lety. Žně byly letos abnormálně dlouhé, přerušované třemi vlnami deštivých period. Následovalo teplé počasí s pravidelnými srážkami, neobvykle teplý říjen, a zvláště listopad a pozvolné ochlazení s výrazně mírným klimatem až do současných dnů. Nedostatek vlhkosti ve spodní vrstvě půdy měl zásadní vliv na výnos všech hluboko kořenících plodin – vojtěšky, cukrovky a řepky. Vláhové poměry se normalizovaly až na konci roku a nemohly letos ovlivnit výsledek hospodaření těchto plodin.

2/ Výnosy všech plodin v okrese Kroměříž až na výjimku okrajových oblastí k Přerovu-Želatovic, Dřevohostic a Prusinovic klesly a zároveň po-

klesly farmářské ceny. Je to důsledek volného pohybu zboží a nevýhoda pro ty, kteří nedosahují alespoň průměrného výsledku produkce v tržním prostředí. A to se stalo v letošním roce.

3/Rok 2019 se mi nesmazatelně vryje do paměti jedním jediným fenoménem-kalamitním výskytem hraboše polního. Na podzim 2018 nic nenasvědčovalo nějaké abnormální situaci. Zlom nastal na konci dubna a začátku května. Došlo zřejmě k maximalizaci příhodných podmínek rozmnožování hraboše. Na konci května byla již na mnohých místech kalamitní situace. Některé porosty pšenice vypadaly, jako by je přejela řezačka a nasekala obilí rovnoměrně po zemi na malé kousky. Hraboši se z ozimých porostů řepky a pšenice postupně šířili do ploch s jarním ječmenem, vzházejících kukuřic a cukrovek. Tam se všude množili a zanechávali za sebou spoušť nebývalých rozměrů. Zároveň s tím se zabydleli do mezí, remízků,

okrajů silnic a břehů potoků, rozšířili se do zahrad a sadů. Nejvíce postižená byla v našem okrese oblast mezi Hulínem a Přerovem a okolí Kroměříže, zvláště mezi Zlobicemi a Jarohnovicemi se středem v okolí Rataj. Přes osobní upozornění ministrovi zemědělství v polovině května, iniciativy nevládních organizací, zvláště Zemědělského svazu ČR, se nic nedělo. Teprve na začátku srpna, kdy už bylo jasné, že situace na střední a jižní Moravě je vážná, vydalo ministerstvo zemědělství povolení zasáhnout plošnou aplikací přípravku proti hrabošům. Následovalo naprosto nerealistické jednání orgánů ochrany přírody v čele s ministerstvem životního prostředí, které po několika

dnech donutilo ministra zemědělství odvolat plošnou aplikaci v kalamitně zasažených oblastech. Ministerstvo životního prostředí si zemědělce vzalo jako rukojmí a mediálními atakami s důkazy o nálezů údajně po aplikaci přípravku na hubení hraboše na jednom pozemku v okolí Blažovic 50 uhynulých zajíců a výskytu zdechlých čápů na Opavsku. Kde se vzalo těch 50 zajíců na jednom poli a odkud přiletěli ti dva čápi na Opavsku? Až později vyšlo najevo, že šlo o posbírané mrtvolky zajíců v částečném rozkladu, některé přejeté s otisky pneumatik, naházené zřejmě na pole. Obsah účinné látky obsažené v přípravku na hubení hraboše, který byl údajně

v některých zvířatech detekován, mohl být dodatečně uměle vpraven do jejich trávicího ústrojí. Uhynulé dva kusy čápů byly nalezeny v příhraniční oblasti Opavska s Polskem na pozemcích podniku, který nikdy neaplikoval přípravek na hubení hraboše. O tom se už veřejnost v médiích nedověděla. Výsledkem této mediální kampaně ze strany příznivců sympatizujících s ekologickými aktivisty je zabránění škodám způsobených hrabošem, které Zemědělský svaz ČR vyčíslilo částkou přesahující 1,3 miliardy Kč a to jen na plodinách sklizených o žních letošního roku. Hysterie orgánů ochrany přírody ale dále nebere konce. Aby zabránili omezení hraboše po žních, využili zákona o ochraně přírody č. 114/1992 Sb., k ochraně chráně-



dokončení z 11. str.

ných druhů sysla a křečka, jeho údajného výskytu na místech, kde se nachází přemnožené kolonie hraboše. Našemu družstvu bylo prakticky znemožněno zasáhnout proti hrabošům. Výsledek: 90 ha zaoraných ploch ozimé řepky, zničené porosty vojtěšky a rozšiřující se kolonie hrabošů na vzházejících porostech ozimé pšenice. Když vidím poničené pole s ozimou řepkou, připadám si, jako bych se nacházel v absurdistanu a ne ve vyspělém zemědělsky obhospodařovaném státě Evropy.

Nové povinnosti pro obce - celoroční sběr BRKO a jedlých olejů a tuků

Dne 27.9.2018 vyšla ve Sbírce zákonů novelizující vyhláška č. 210/2018 Sb., kterou se mění vyhláška o rozsahu a způsobu zajištění odděleného soustředování složek komunálních odpadů (č. 321/2014 Sb.). Přináší nové povinnosti obcím a městům.

Vyhláška č. 321/2014 Sb. řeší oddělené soustředování biologicky rozložitelných komunálních odpadů, papíru, plastů, skla a kovů a dále nebezpečných komunálních odpadů. V případě biologicky rozložitelných komunálních odpadů (BRKO) jsou v současné době obce povinny zajistit místa pro oddělené soustředování minimálně v období od 1. dubna do 31. října kalendářního roku.

1. Novela vyhlášky nově požaduje po obcích, aby tato místa pro BRKO zajistily celoročně. S tím, že „v období od 1. listopadu do 31. března následujícího kalendářního roku může obec přizpůsobit nastavení četnosti svozu klimatickým podmínkám a množství produkovaných biologických odpadů“. Povinnost musí obce plnit od 1. dubna 2019.

2. Další novinkou pro obce je povinnost zajistit celoročně místa pro oddělené soustředování jedlých olejů a tuků. Důvodem je, že v současné době pouze zhruba 10 % obcí zajišťuje třídění těchto odpadů a oleje a tuky tak v rozporu se zákonem končí často v kanalizaci. Novela dále upřesňuje, že jedlé oleje a tuky nesmí být soustřeďovány společně s jinými biologicky rozložitelnými odpady a že tuto povinnost nelze splnit formou systému komunitního kompostování. Tuto povinnost mají obce až od 1. ledna 2020.

Jak to bude v Ratajích

Od 1.1.2020 bude zahájen sběr použitých olejů z domácností s vytvořením sběrného místa za obecním úřadem v obci, kde vždy v pátek od 15.00 do 17.00 hod. bude pracovník obce použité oleje a tuky z domácností přebírat od vás občanů a přelévát do připravených nádob k dalšímu ekologickému zpracování. Olej a tuky z domácností budou občané přinášeny ve vlastních nádobách.

STOČNÉ

Za odvádění odpadních vod veřejnými kanalizacemi se platí a nemůže tomu být ani jinak v naší obci. Cena stočného stanovena podílem skutečných nákladů minulého období na provoz kanalizace odpadních vod zjištěným podle odebrané vody. Fakturace množství odpadní vody je prováděna dle množství zjištěného vodoměrem v domácnosti. Pokud je takto zjištěné množství menší než udává směrné číslo v příloze Vyhlášky 428/2001Sb. bude účtováno množství dle výše uvedených směrných čísel. U odběratelů, kde nelze provést měření, je fakturace prováděna dle výše uvedené vyhlášky.

Na základě vstupních dat byla vypočtena dle kalkulace cena za odvádění odpadních vod veřejnou kanalizací pro odběratele ve výši: **24,- Kč/m³** Zastupitelstvo obce svým usnesením ze dne 9. 12. 2019 a pro rok 2020 stanovilo úhradu s paušální částky **15,- Kč/m³** od 1.1.2020.

Vzhledem k tomu, že obec provádí vyúčtování celoročně s fakturačním obdobím v měsíci březnu. Platby přijaté do 31.3.2020 jsou zahrnuty do vyúčtování za toto období roku 2020. Platby, které obdržíme po tomto datu budou převedeny na zálohy na následující období, tímto však zůstává pohledávka za neuhrazené stočné roku 2020 s řešením v souladu se směrnicí obce.

Ke zvýšení ceny stočného jsme nuceni přistoupit z důvodu zákonné povinnosti (zákon č.274/2001Sb. o odvozech a kanalizacích pro veřejnou potřebu, vyhl. č.428/2001Sb.) tvořit fond obnovy vodohospodářského majetku (dále jen „fond“).

Smyslem tvorby fondů je, aby si provozovatelé vodohospodářských zařízení odkládali (chcete-li šetřili) po dobu životnosti stávajícího majetku na jeho potřebnou obnovu v budoucnu. Obec jako provozovatel kanalizace by tedy měla postupem času vytvořit fond v hodnotě 48 mil. Kč, což je současná reprodukční pořizovací cena vodohospodářského majetku, ze které se při tvorbě fondu vychází.

Jsou dvě možnosti: buď si budeme hrát v České republice na přírodní rezervaci, omezíme zemědělskou výrobu natolik, že budeme všechno dovážet ze zemí, kde se používají přípravky na ochranu rostlin nekontrolované a podstatně ve větší míře, nebo budeme chránit a podporovat naši kvalitní a čerstvou výrobu potravin, která převážně zanechává minimální uhlíkovou stopu. Nevím jak vy, ale já volím druhou možnost. Ekologičtí aktivisté nechtějí pojídat mandelinku bramborovou místo brambor, jedit chléb z plesnivého ekologického obilí, moštují si červivá zaplísňená jablčka a pochutnávají si na levném másle z Polska, stejně tak na vepřovém ze Španělska. Já si dám raději čerstvé jitrnice a jelita z místního domácího prasete. Zapíji to českým Rade-gastem, které je vyrobeno z ječmene z Rataj a chmelu z Tršic u Olomouce.

Ing. Josef Sedláček, předseda ZOD Rataje

Devítková výročí

V loňském roce jsme si připomněli spoustu významných výročí, které se vážou k letům s osmičkou na konci. Pojmalu nám končí rok zakončený číslicí devět, tak je na místě připomenout i slavná výročí „devítková“:

1409 – 14. ledna byla vydána listina „Dekret kutnohorský“, která omezovala vliv cizinců na pražské univerzitě.

1419 – 30. července došlo k První pražské defenestraci, kdy byli protihusitští radní Nového města pražského svrženi z oken a zabiti. Začalo období husitských válek.

1609 – 9. července vydal císař Rudolf II. Majestát na náboženskou svobodu, který zajišťoval svobodu víry v Čechách. Na Moravě byla svoboda vyznání zajištěna Rudolfovým bratrem Matyášem již o rok dříve.

1849 – 7. března císař František Josef I. rozpustil Kroměřížský sněm.

1899 – 19. září bylo v Brně založeno Vysoké učení technické (VUT), první česká vysoká škola na Moravě.

1919 – 28. ledna byla v Brně založena Masarykova univerzita. Nově vzniklé Československo bojovalo o své hranice v lednu s Polskem v tzv. sedmidenní válce o Těšínsko a do srpna v maďarsko-československé válce o Slovensko.

V únoru začala Polsko-sovětská válka, kdy obnovené Polsko bojovalo o svou existenci s bolševickým SSSR.

1929 – 9. října se v moravských Ivančicích narodil Vladimír Menšík, pozdější významný československý herec.

V pátek 24. října odstartovala krachem na newyorské burze Velká hospodářská krize.

1939 – 14. března byl založen samostatný Slovenský stát pod vlivem nacistického Německa a 15. března vojska III. říše obsadily zbytek Československa, vznikl Protektorát Čechy a Morava. 1. září útokem nacistického Německa na Polsko začala 2. světová válka.

1949 – 4. dubna byla ve Washingtonu založena Severoatlantická aliance (NATO) a 26. dubna začalo v Moskvě 1. zasedání Rady vzájemné hospodářské pomoci (RVHP)

1959 – v Praze bylo založeno 30. 10. divadlo „Semafor“.

1969 – 1. ledna začal v Československu platit ústavní zákon o československé federaci, vznikla Česká socialistická republika (přímý předchůdce dnešní ČR) a Slovenská socialistická republika. 21. července přistáli první lidé na Měsíci – Američané Neil Armstrong a Buzz Aldrin.

1989 – Rok velkých změn a pádu Železné opony. V lednu v Polsku zasedl Kulatý stůl a 4. června se v Polsku konaly první svobodné volby, po nichž se ujal moci první nekomunistický premiér v tehdejším východním bloku. V květnu došlo k rozvolnění tzv. Železné opony mezi Maďarskem a Rakouskem, 9. listopadu padla Berlínská zeď a 17. listopadu v Československu začala Sametová revoluce, která skončila pádem komunistického režimu u nás. V Rumunsku o měsíc později došlo rovněž k revoluci a popravě rumunského vůdce Nikolaje Ceaucescu s manželkou. V Číně došlo naopak k potlačení demonstrací a Maska-ku na náměstí Nebeského klidu (3. – 4. 6. 1989).

1999 – 12. března se Česká republika stala společně s Polskem a Maďarskem členy Severoatlantické aliance (NATO).

PhDr. David Unger